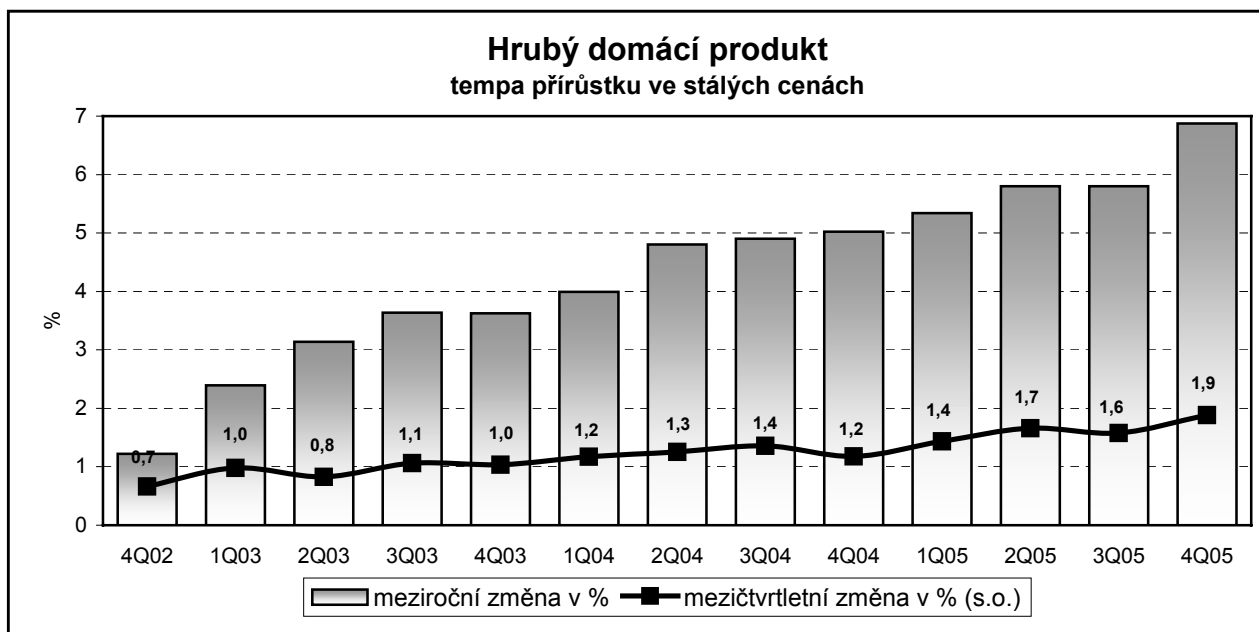

II. VÝVOJ MAKROEKONOMICKÝCH UKAZATELŮ

A. Hrubý domácí produkt

Hrubý domácí produkt vzrostl ve 4. čtvrtletí 2005 podle předběžného odhadu meziročně reálně o 6,9 %, tedy nejvíce za existující srovnatelnou časovou řadu (od roku 1995). V porovnání se 3. čtvrtletím 2005 došlo podle revidovaných údajů k nárůstu meziročního tempa o 1,1 procentního bodu. Po vyloučení sezonnosti a vlivu různého počtu pracovních dní se HDP zvýšil mezičtvrtletně o 1,9 %, což je o 0,3 p. b. více než ve 3. čtvrtletí 2005. Mezičtvrtletní růst trvá již 29 čtvrtletí, pokles se naposledy projevil ve 3. čtvrtletí 1998 (-0,1 %). Za celý rok 2005 vzrostl HDP reálně o 6,0 %, což je nejvyšší zvýšení za dobu existence samostatné České republiky.

V běžných cenách byl vytvořen ve 4. čtvrtletí 2005 HDP ve výši 745,8 mld. Kč, což je o 42,2 mld. Kč (+6,0 %) více než ve 4. čtvrtletí 2004. V porovnání se 3. čtvrtletím došlo k nárůstu meziročního tempa v běžných cenách o 0,5 p. b. Za celý rok 2005 dosáhl HDP v běžných cenách výše 2 931,1 mld. Kč, což je o 163,4 mld. Kč (+5,9 %) více než v roce 2004.

Úhrnná cenová hladina měřená **implicitním deflátořem HDP** klesla meziročně o 0,8 %, zejména vlivem poklesu cen vývozu zboží o 3,5 % při stagnaci cen dovozu zboží. Následkem toho ukazatel **reálný hrubý domácí důchod**, jehož vývoj na rozdíl od vývoje HDP ve stálých cenách zahrnuje vliv změn směnných relací v zahraničním obchodě, vzrostl meziročně pouze o 4,2 %, tedy o 2,7 p. b. méně než reálný HDP. Úhrnná cenová hladina za rok 2005 se meziročně nezměnila (implicitní deflátoř HDP se rovná 100,0 %). Mírný růst cen výrobců a spotřebitelských byl vyrovnán rychlejšími poklesy cen u vývozu zboží o 3,2 % než u dovozu zboží (-1,0 %).

HDP a jeho výdajová struktura ve 4. čtvrtletí 2005

	Běžné ceny	Průměrné ceny předchozího roku	Ceny roku 1995 (řetězené)	Meziroční index ze stálých cen
	v mil. Kč	v mil. Kč	v mil. Kč	v %
Hrubý domácí produkt v kupních cenách	745 792	740 758	474 847	106,9
Výdaje domácností na konečnou spotřebu	373 046	367 697	253 213	102,6
Výdaje vládních institucí na konečnou spotřebu	185 732	168 944	102 012	99,4
Výdaje neziskových institucí na konečnou spotřebu	4 757	4 336	2 831	100,8
Tvorba hrubého fixního kapitálu	201 553	199 948	155 641	104,2
Změna zásob a ceností	-22 508	-23 774	-17 310	x
Vývoz zboží a služeb	564 026	584 803	508 791	110,4
Dovoz zboží a služeb	560 814	561 196	548 681	104,4
Bilance zahraničního obchodu (zboží a služby)	3 212	23 607	x	x

Vývoj jednotlivých **výdajových složek** ve 4. čtvrtletí:

- Výdaje **domácností** na konečnou spotřebu se zvýšily o 2,6 %, což je růst o 0,3 p. b. nižší než ve 3. čtvrtletí. V běžných cenách vydaly domácnosti na konečnou spotřebu o 14,9 mld. Kč (+4,1 %) více než loni. Z hlediska struktury převažovaly (v běžných cenách) výdaje za netrvanlivé výrobky (45,7 %) a za služby (34,3 %), naopak podíl výdajů za trvanlivé výrobky byl tradičně nejnižší (20,0 %). Podíl spotřeby domácností na HDP v běžných cenách poklesl z 50,9 % ve 4. čtvrtletí 2004 na 50,0 %.
- Výdaje institucí zahrnovaných do **sektoru vládních institucí** poklesly reálně o 0,6 %, v běžných cenách naopak vzrostly o 3,3 % vlivem zvýšení náhrad zaměstnancům a výdajů zdravotních pojišťoven na zdravotní péči.
- Výdaje **neziskových institucí** vzrostly reálně o 0,8 %, v běžných cenách o 7,5 %.
- **Výdaje na konečnou spotřebu celkem** vzrostly o 1,6 %. Podíl celkových výdajů na konečnou spotřebu na HDP v běžných cenách poklesl meziročně ze 77,1 % na 75,6 %.
- Růst **tvorby hrubého fixního kapitálu** zpomalil oproti 3. čtvrtletí o 0,1 p. b. na 4,2 %. Investice do nebytových budov a staveb vzrostly o 4,3 %, do strojů a zařízení o 6,2 % a do dopravních prostředků o 2,9 %. Naopak do obydlí bylo investováno o 3,8 % méně. V běžných cenách došlo k nárůstu o 9,1 mld. Kč (+4,7 %). Z věcného hlediska směřovalo 38,4 % z úhrnu v běžných cenách do nebytových budov a staveb, 31,4 % do strojů a zařízení, 13,3 % do dopravních prostředků a 11,0 % do obydlí.
- **Zásoby** poklesly ve 4. čtvrtletí o 17,3 mld. Kč, tedy vyvíjely se podobným způsobem jako ve 4. čtvrtletí 2004, kdy poklesly o 16,9 mld. Kč (ve stálých cenách roku 1995). V běžných cenách byl vývoj také obdobný: ve 4. čtvrtletí 2005 poklesl o 22,6 mld. Kč, ve 4. čtvrtletí 2004 o 21,9 mld. Kč.
- Stejně jako v předchozím čtvrtletí přispěl k růstu HDP nejvýrazněji vývoj **zahraničního obchodu**. Vývoz zboží a služeb se meziročně zvýšil o 10,4 %, zatímco dovoz stoupl jen o 4,4 %. Aktivum celkové bilance zahraničního obchodu vzrostlo meziročně v běžných cenách o 12,6 mld. Kč. V běžných cenách vzrostl vývoz zboží a služeb o 37,4 mld. Kč (+7,1 %), zatímco dovoz o 24,8 mld. Kč (+4,6 %).

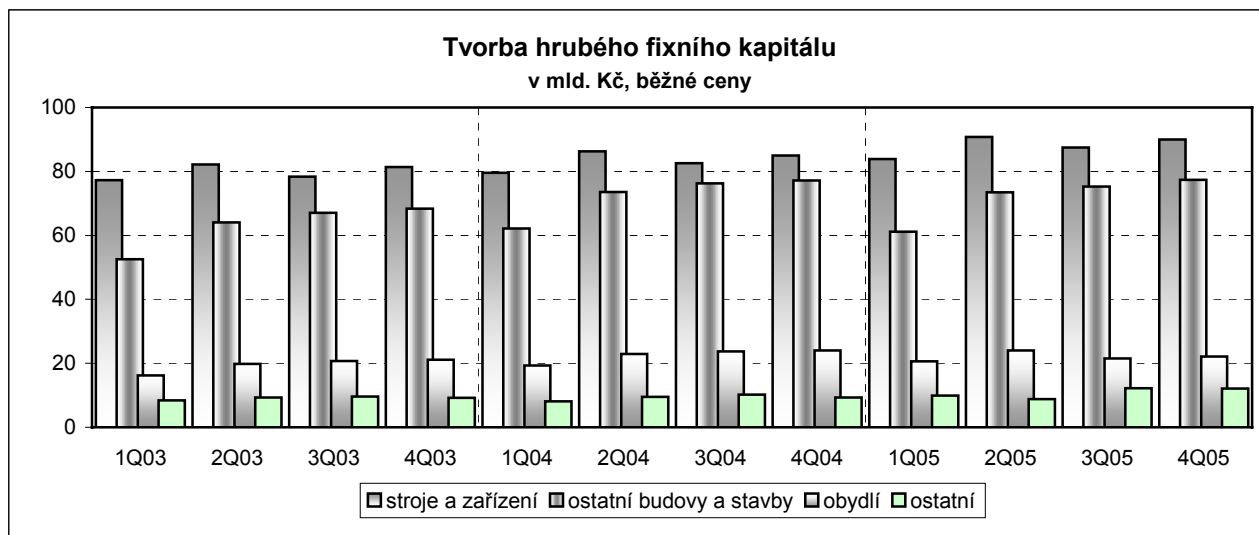
Z hlediska **odvětvové struktury** k růstu HDP přispělo rozhodujícím způsobem zvýšení reálné hrubé přidané hodnoty (dále jen HPH) v odvětví zpracovatelského průmyslu (růst o 16,0 %), zejména v automobilovém průmyslu a strojírenství. V menší míře se na růstu HDP podílela také odvětví výroby a rozvodu elektřiny, plynu a vody (+11,4 %), obchod (+6,7 %) a finanční zprostředkování (+9,3 %). Naopak HPH poklesla v odvětvích dobývání nerostných surovin (-0,3 %) a pohostinství a ubytování (-6,6 %).

HPH a její odvětvová struktura ve 4. čtvrtletí 2005

	Běžné ceny	Průměrné ceny předchozího roku	Ceny roku 1995 (řetězené)	Meziroční index ze stálých cen
	v mil. Kč	v mil. Kč	v mil. Kč	v %
Hrubá přidaná hodnota v základních cenách (včetně FISIM)	671 799	677 602	442 380	107,7
Zemědělství, lesnictví, rybolov	14 241	15 986	17 593	100,1
Průmysl	198 239	211 540	151 770	114,8
Stavebnictví	48 097	47 397	22 011	106,0
Obchod, pohostinství, doprava	167 185	169 061	116 202	104,3
Peněžnictví, komerční služby	124 844	125 987	85 209	105,8
Ostatní služby	119 193	107 631	52 206	104,7

B. Tvorba hrubého fixního kapitálu

Tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK) ve 4. čtvrtletí 2005 vzrostla podle předběžného odhadu meziročně reálně o 4,2 %, což bylo o 0,1 procentního bodu méně než v předchozím čtvrtletí. Po vyloučení sezónnosti a vlivu počtu pracovních dní se THFK ve srovnání s 3. čtvrtletím 2005 zvýšila o 0,9 %. V běžných cenách byl vytvořen ve 4. čtvrtletí 2005 hrubý fixní kapitál za 201,6 mld. Kč (oproti předcházejícímu čtvrtletí více o 3,1 mld. Kč). Deflátor THFK vzrostl meziročně o 0,5 %.

Z hlediska věcného členění THFK směřovalo 38,4 % z úhrnu v běžných cenách do nebytových budov a staveb (o 0,2 p.b. více než ve 3. čtvrtletí), 31,4 do strojního vybavení (růst o 0,1 p.b.), 13,3 % do dopravních prostředků (pokles o 0,2 p.b.) a 11,0 % do obydlí (pokles o 0,1 p.b.).

Ve stálých cenách rostly ve 4. čtvrtletí 2005 především investice do nemotných aktiv, a to o 11,4 %, do strojního vybavení (o 6,2 %) a do pěstovaných aktiv (o 6,0 %). Naopak pokles byl zaznamenán u investic do bytové výstavby (pokles o 3,8 %).

Věcné členění tvorby hrubého fixního kapitálu

		4. čtvrtletí 2005			Rok 2005		
		běžné ceny	ceny roku 1995 (řetězené)	meziroční index ze stálých cen	běžné ceny	ceny roku 1995 (řetězené)	meziroční index ze stálých cen
		v mil. Kč	v mil. Kč	v %	v mil. Kč	v mil. Kč	v %
Celkem		201 553	155 641	104,2	773 937	600 456	103,7
v tom:	Pěstovaná aktiva	870	937	106,0	3 145	3 401	92,1
	Ostatní stroje a zařízení	63 270	68 179	106,2	251 929	271 107	105,1
	Dopravní prostředky	26 747	29 370	102,9	111 282	122 060	113,4
	Obydlí	22 094	12 677	96,2	84 772	49 009	97,8
	Ostatní budovy a stavby	77 343	44 244	104,3	281 155	162 123	100,5
	Nemotná fixní aktiva	11 229	5 401	111,4	41 654	20 134	105,7

THFK v roce 2005 vzrostla meziročně reálně o 3,7 %, což bylo o 1,6 p.b. méně než v roce 2004. Nejrychleji přitom rostly investice do dopravních prostředků (o 13,4 %), nemotných aktiv (o 5,7 %) a strojů a zařízení (o 5,1 %). V běžných cenách byl vytvořen v roce 2005 hrubý fixní kapitál za 773,9 mld. Kč (proti roku 2004 více o 30,1 mld. Kč). Deflátor THFK vzrostl meziročně o 0,3 %.

C. Rozdělení a užití důchodů v sektoru domácností

Běžné příjmy sektoru domácností dosáhly ve 4. čtvrtletí 2005 částky 606,9 mld. Kč. Ve srovnání se stejným obdobím roku 2004 se zvýšily o 29,1 mld. Kč, tj. o 5,0 %.

Nejvýznamnější příjmová položka - **náhrady zaměstnancům**, která tvořila 56,3 % běžných příjmů domácností (také v následujících případech je struktura počítána z běžných příjmů upravených o změny podílu domácností na rezervách penzijních fondů), vzrostla o 18,3 mld. Kč, tj. o 5,6 %; vyplacené mzdy a platy byly vyšší také o 5,6 %.

Úhrn **hrubého smíšeného důchodu a provozního přebytku** (20,4 % běžných příjmů domácností) vzrostl o 4,2 mld. Kč, tj. o 3,4 %.

Sociální příjmy, které tvoří 14,4 % běžných příjmů domácností, byly ve srovnání s 4. čtvrtletím roku 2004 o 6,1 mld. Kč vyšší. Příjmy z důchodového pojištění vzrostly o 5,0 mld. Kč, tj. o 8,3 %, dávky nemocenského zabezpečení se meziročně zvýšily o 0,6 mld. Kč, tj. o 7,8 %, zbývající sociální dávky a výpomoci vzrostly o 0,5 mld. Kč.

Příjmy domácností z **důchodů z vlastnictví** ve 4. čtvrtletí 2005 meziročně klesly o 1,6 mld. Kč. Tento pokles byl ovlivněn nepravidelným vyplácením dividend během roku. Za celý rok 2005 se důchody z vlastnictví zvýšily o 4,3 mld. Kč, tj. o 4,9 %. **Ostatní běžné příjmové transfery** vzrostly o 2,1 mld. Kč.

Běžné výdaje sektoru domácností se ve 4. čtvrtletí 2005 meziročně zvýšily o 12,3 mld. Kč, tj. o 6,3 %. Sociální příspěvky zaměstnavatelů, kteří platí pojistné za své zaměstnance, a zaměstnanců, se zvýšily o 6,1 mld. Kč. Osoby samostatně výdělečně činné a samoplátcí zaplatili na sociálním pojistném o 1,1 mld. Kč, tj. o 8,0 % více. V roce 2005 se zvýšily vyměřovací základy pro odvod zdravotního pojištění u OSVČ, změnil se také podmínky pro odvod sociálního zabezpečení OSVČ a pokračoval růst pojištění samoplátců u penzijních fondů. Nižší růst sociálního pojistného v samotném 4. čtvrtletí byl ovlivněn poklesem počtu plátců pojistného z řad živnostníků. Běžné daně a poplatky vzrostly ve srovnání se stejným obdobím roku 2004 o 2,1 mld. Kč, tj. o 5,3 %. Ostatní běžné výdajové transfery se zvýšily o 2,4 mld. Kč.

Ve 4. čtvrtletí 2005 vydaly domácnosti z běžných příjmů 60,9 % na konečnou spotřebu, 34,3 % na běžné výdaje a 4,8 % tvořily hrubé úspory. **Hrubý disponibilní důchod** sektoru domácností dosáhl 397,3 mld. Kč a meziročně vzrostl o 4,4 %. **Výdaje na individuální spotřebu domácností** v běžných cenách meziročně vzrostly o 14,9 mld. Kč, tj. o 4,1 %. Výdaje domácností na konečnou spotřebu nominálně rostly o 0,3 procentního bodu pomaleji než hrubý disponibilní důchod. **Hrubé úspory** v běžných cenách dosáhly částky 29,6 mld. Kč a zvýšily se o 2,4 mld. Kč, tj. o 8,6 %. Míra hrubých úspor vyjádřená podílem hrubých úspor na hrubém disponibilním důchodu, vzrostla z 7,15 % ve 4. čtvrtletí 2004 na 7,44 %.

Míra hrubých úspor

	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí	Rok	v %
2003	8,52	8,57	7,04	8,03	8,03	
2004	8,55	8,40	6,16	7,15	7,54	
2005	10,19	8,20	5,47	7,44	7,79	

Za rok 2005 dosáhl hrubý disponibilní důchod sektoru domácností v běžných cenách částky 1 521,6 mld. Kč a meziročně vzrostl o 3,8 %. Z běžných příjmů vydaly domácnosti 62,0 % na individuální spotřebu, 32,8 % na běžné výdaje a 5,2 % tvořily úspory. Hlavní příjmová položka – vyplacené mzdy a platy domácnostem - se zvýšila o 5,7 %. V běžných cenách utratily domácnosti za výrobky a služby o 49,5 mld. Kč více než v roce 2004, při meziročním růstu o 3,6 %. Celoroční hrubé úspory vzrostly o 7,9 mld. Kč na 118,5 mld. Kč. Míra úspor vyjádřená podílem hrubých úspor na hrubém disponibilním důchodu vzrostla z 7,54 % v roce 2004 na 7,79 %.